

НАРЕДБА
за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения

Раздел I
Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят здравните норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения.

(2) Наредбата се прилага за всички лица, които работят в среда на йонизиращи лъчения.

Чл. 2. Лицата, които работят в среда на йонизиращи лъчения подлежат на задължително медицинско наблюдение с оглед недопускане на развитието на детерминистични ефекти и намаляване вероятността от възникване на стохастични ефекти до ниво, което е практически възможно.

Чл. 3. (1) Задължителното медицинско наблюдение на лицата, които работят в среда на йонизиращи лъчения включва:

1. оценка на здравния статус и медицинската пригодност на лицето да изпълнява конкретни професионални задължения;
2. оценка на здравния статус на лицето след специално разрешено облъчване;
3. оценка на здравния статус на лицето след аварийно облъчване;
4. оценка на здравния статус и медицинската пригодност на лицето след констатирано превишаване на някоя от границите на дозите, при професионално облъчване.

(2) Медицинското наблюдение по ал. 1, т. 1 се провежда:

1. предварително - преди постъпване на работа в среда на йонизиращи лъчения;
2. периодично - по време на работа в среда на йонизиращи лъчения.

(3) В случаите на ал. 1, т. 2 - 4, органите на държавния здравно-радиационен контрол извършват детайлно проучване на обстоятелствата довели до превишаване на някоя от границите на дозите или аварийните обстоятелства и изпращат информацията на лекаря, който извършва медицинското наблюдение на лицето.

(4) Лекарят по ал. 3 осъществява специално медицинско наблюдение, като определя медицинските прегледи и изследвания, които са необходими и тяхната периодичност.

Чл. 4. Медицинското наблюдение на работещи в среда на йонизиращи лъчения може да продължи и след приключване на трудовата дейност на лицата в среда на йонизиращи лъчения по преценка на лекар с призната специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ от Националния център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ).

Чл. 5. (1) Медицинското наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения се извършва от лекари от НЦРРЗ.

(2) Медицинското наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения може да се извършва и от лечебни заведения, които са назначили на трудов договор най-малко:

1. един лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“.
2. един квалифициран експерт по радиационна защита, притежаващ удостоверение за правоспособност, издадено по реда на Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение (обн., ДВ, бр. 74 от 2004 г.).

3. лекари с придобита специалност необходима за извършване на медицинските прегледи, съгласно чл. 9, ал. 1, чл. 10, ал. 1 и чл. 14, ал. 1, които са преминали обучение по биологично действие на йонизиращите лъчения в НЦРРЗ.

(3) Лечебните заведения по ал. 2 уведомяват Министерство на здравеопазването при започването на дейност по медицинско наблюдение на лица, които работят в среда на йонизиращи лъчения, като предоставят информация за изпълнение на изискванията на ал. 2 и за адреса, на който ще бъдат съхранявани личните медицински досиета на работещите в среда на йонизиращи лъчения по чл. 23, ал. 1.

(4) Лечебните заведения по ал. 2 периодично предоставят информация на НЦРРЗ за проведеното медицинско наблюдение по реда на наредбата по чл. 71, ал. 2 от Закона за здравето.

(5) Министерство на здравеопазването публикува на интернет страницата си списък на лечебните заведения, които осъществяват медицинско наблюдение на лица, които работят в среда на йонизиращи лъчения.

Чл. 6. (1) Медицинското наблюдение на лицата, които работят в среда на йонизиращи лъчения, приключва със заключение, с което се определя медицинската пригодност на лицето да изпълнява конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения, което може да бъде:

1. годен;
2. годен при определени условия;
3. непригоден.

(2) Заключение по ал. 1 се издава от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“, работещ в НЦРРЗ или в лечебно заведение по чл. 5, ал. 2 по образец съгласно приложение № 1.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 в заключението по ал. 2 се посочват и изискванията за условията при които лицето не може да изпълнява конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения.

Чл. 7. (1) Заключение по чл. 6, ал. 1 може да се обжалва в 14-дневен срок от неговото получаване пред комисия за медицинска пригодност в НЦРРЗ.

(2) Комисията по ал. 1 се определя от директора на НЦРРЗ и се състои най-малко от трима лекари с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“. В състава на комисията в зависимост от особеностите на конкретния случай могат да се включват и лекари със съответни медицински специалности, както и национални консултанти.

(3) Комисията по ал. 1 се произнася по жалбите в 14-дневен срок от тяхното получаване с решение, което е окончателно. В решението се определя медицинската пригодност на лицата да изпълняват конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения.

Раздел II

Предварително медицинско наблюдение

Чл. 8. Предварително медицинско наблюдение се провежда на:

1. всички лица, които кандидатстват за работа в среда на йонизиращи лъчения;
2. лицата, които подновяват работа в среда на йонизиращи лъчения след прекъсване за повече от една година.

Чл. 9. (1) Предварителното медицинско наблюдение се осъществява от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ и включва прегледи и изследвания, посочени в приложение № 2.

(2) Лекарят, осъществяващ предварителното медицинско наблюдение може да изисква и провеждане на допълнителни медицински прегледи и изследвания извън посочените в Приложение № 2, както и становище от квалифицирания експерт по радиационна защита.

Чл. 10. (1) За работещите в атомни електроцентрали предварителното медицинско наблюдение се извършва съгласно приложение № 3.

(2) На кандидатите за оператори в атомни електроцентрали се извършват и психофизиологични и психологични изследвания.

Чл. 11. Медицинските противопоказания за работа в среда на йонизиращи лъчения са посочени в приложение № 4 .

Чл. 12. (1) За извършване на предварително медицинско наблюдение работодателят или лицето, което кандидатства за постъпване на работа/обучение подава заявление по образец съгласно Приложение № 5 до директора на НЦРРЗ или ръководителя на лечебно заведение по чл. 5, ал. 2.

(2) Когато предварителното медицинско наблюдение се извършва от НЦРРЗ, заявлението по ал. 1 може да бъде подадено и до съответната регионална здравна инспекция (РЗИ) с отдел „Радиационен контрол“, на територията на която осъществява дейност работодателя.

(3) Отдел „Радиационен контрол“ на съответната РЗИ проверява подадените заявления и приложенията към тях и изготвя съгласувано с НЦРРЗ график за преглед на лицата, кандидатстващи за работа в среда на йонизиращи лъчения. Прегледът се осъществява на територията на съответната РЗИ от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ от НЦРРЗ, който издава и заключението за медицинска пригодност.

(4) Преди извършване на прегледа по ал. 3, по указание на лекаря с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ от НЦРРЗ, на лицето се провеждат медицинските изследвания и прегледи от специалистите по Приложение № 2, съответно Приложение № 3, като резултатите от тях и съответните заключения се нанасят в карта за медицински преглед, съгласно Приложение № 6. Картата се представя в отдел „Радиационен контрол“ на съответната РЗИ преди определената дата за преглед според графика по ал. 3.

Раздел III **Периодично медицинско наблюдение**

Чл. 13. Периодичното медицинското наблюдение се провежда за:

1. откриване на предболестни състояния, ранни симптоми и/или начални стадии на професионални болести, противопоказни за работа в среда на йонизиращи лъчения;
2. своевременно откриване на промени в здравословното състояние и начални стадии на заболявания от общ характер;
3. оценка на пригодността на работещия за изпълнение на конкретна професионална дейност;
4. оценка на предприетите мерки за защита здравето на работещите.

Чл. 14. (1) Периодичното медицинско наблюдение на работещи в среда на йонизиращи лъчения се извършва най-малко веднъж годишно от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ и включва прегледи и изследвания, посочени в Приложение № 7.

(2) Лекарят, осъществяващ периодичното медицинско наблюдение може да изисква и провеждане на допълнителни медицински прегледи и изследвания извън посочените в Приложение № 7.

(3) Лекарят осъществяващ периодично медицинско наблюдение в лечебните заведения по чл. 5, ал. 2 изисква при необходимост и становище от квалифицирания експерт по радиационна защита за конкретно установените данни от професионално облъчване посочени в радиационния паспорт по чл. 16 и данните от оценката на условията на труд за всяко работно място.

(3) Периодичното медицинско наблюдение на работещи в атомни електроцентрали се извършва най-малко веднъж годишно и включва прегледи и изследвания, посочени в приложение № 3.

(4) В зависимост от професионалния риск и здравословното състояние на работещия, лекарят, осъществяващ медицинското наблюдение, може да определи и по-кратък срок за провеждане на периодичните прегледи от посочения в ал. 1 и 3, като отрази това в заключението за медицинска пригодност.

Чл. 15. (1) Работодателят осигурява провеждането на периодичното медицинско наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения, като подава писмено заявление по образец съгласно Приложение № 5 до директора на НЦРРЗ или ръководителите на лечебните заведения по чл. 5, ал. 2. Към заявлението се прилага списък на лицата, подлежащи на периодично медицинско наблюдение и данни от оценката на условията на труд за всяко работно място.

(2) Когато периодичното медицинско наблюдение се извършва от НЦРРЗ, заявлението по ал. 1 може да бъде подадено и до съответната регионална здравна инспекция (РЗИ) с отдел „Радиационен контрол“, на територията на която осъществява дейност работодателя по реда на чл. 12.

(3) Работодателят осигурява своевременното явяване на лицата, които подлежат на периодично медицинско наблюдение, по предварително съгласувания график.

(4) Резултатите от периодичното медицинско наблюдение се нанасят в карта за медицински преглед, съгласно приложение № 6.

Чл. 16. (1) При явяване на преглед лицето, работещо в среда на йонизиращи лъчения от категория А, категоризирано съгласно чл. 63 от Наредбата за радиационна защита, приета с Постановление № 20 на Министерския съвет от 2018 г. (обн. ДВ, бр. 16 от 2018 г.), представя радиационен паспорт съгласно приложение № 8.

(2) В радиационния паспорт отговорникът по радиационна защита, определен със заповед на ръководителя на предприятието, нанася данните за индивидуалното лъчево натоварване на лицето.

Чл. 17. (1) По изключение и въз основа на оценката на риска, конкретните условия на труд и данните за здравословното състояние на работещия от предходния предварителен или периодичен медицински преглед, лекарят с призната специалност по „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“, осъществяващ медицинското наблюдение на лицето, може да реши и да издаде заключение за медицинска пригодност само въз основа на представена медицинска документация, за което уведомява работодателя.

(2) В случаите по ал. 1 в определения от лекаря, осъществяващ медицинското наблюдение срок лицето представя карта за медицински преглед съгласно Приложение № 6, която задължително съдържа резултатите от прегледи и съответните заключения на лекар със специалност „Вътрешни болести“ или „Обща медицина“, „Нервни болести“, „Очни болести“, „Акушерство и гинекология“ с изследване на цитонамазка (за жените), както и заключения от други специалисти по преценка на лекаря по ал. 1.

(3) Издаването на заключение по реда на ал. 1 и 2 не се допуска за повече от три поредни периодични медицински прегледи.

(4) Алинеи 1-3 не се прилагат по отношение на работещите в атомни електроцентрали.

Чл. 18. (1) Когато е необходимо да се извършат допълнителни консултации и/или изследвания за уточняване на диагнозата на лицата, работещи в среда на йонизиращи лъчения, лекарят, осъществяващ медицинското наблюдение ги насочва към общопрактикуващия им лекар, който осъществява исканата консултация и/или изследване.

(2) Диагностичното уточняване на лицата по ал. 1 се извършва в рамките на три месеца.

(3) За срока по ал. 1 по преценка на лекаря осъществяващ медицинското наблюдение, лицето се извежда от среда на йонизиращи лъчения.

Чл. 19. (1) Резултатите от периодичното медицинско наблюдение се съобщават лично на лицето.

(2) Работодателят може да бъде информиран само за медицинската пригодност на лицето да работи в среда на йонизиращи лъчения.

Чл. 20. Медицински преглед на лицата в случаите по чл. 3, ал. 1, т. 2 се извършва от лекар със специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ преди и след разрешеното повишено облъчване.

Чл. 21. Медицинското наблюдение на лицата, пострадали от радиационен инцидент или радиационна авария се извършва по реда на наредбата по чл. 65, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето.

Чл. 22. Националният център по радиобиология и радиационна защита може да организира провеждането на периодично медицинско наблюдение или скрининг на здравословното състояние на работещи в контролирани зони и с високоактивни източници, в случаите когато анализите на данните от дозиметричния контрол или данните от оценката на условията на труд установят, че работещите са потенциално изложени на риск от повишено облъчване.

Раздел IV

Медицинска документация

Чл. 23. (1) Резултатите от медицинското наблюдение на работещия се събират в лично медицинско досие на лицето съхранявано от НЦРРЗ, съответната РЗИ по чл. 12, ал. 2 или от лечебните заведения по чл. 5, ал. 2, докато съответното лице навърши или би навършило 75 годишна възраст, но не по-малко от 30 години след приключване на трудовата дейност в среда на йонизиращи лъчения.

(2) Лечебните заведения по чл. 5, ал. 2 са длъжни да уведомят Министерство на здравеопазването и НЦРРЗ, в случай, че преустановят дейността си по тази наредба и да предадат на НЦРРЗ наличните при тях медицински досиета.

(3) За предаването на досиетата се съставя приемо-предавателен протокол, подписан от представител на лечебното заведение и представител на НЦРРЗ и се уведомяват работодателите на лицата, чиито досиета се предават в НЦРРЗ.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Детерминистични ефекти“ са вредните за здравето ефекти от въздействието на йонизиращите лъчения, за които има минимална доза, предизвикваща даден ефект, над която тежестта на проява на ефекта се увеличава с нарастване на дозата.

2. „Стохастични ефекти“ са вредните за здравето ефекти от въздействието на йонизиращите лъчения, за които се приема, че няма прагова доза и вероятността за проявата им е правопропорционална на дозата, а тежестта им не зависи от дозата. Стохастични ефекти са злокачествените новообразувания и наследяваните (генетични) болести.

3. „Специално разрешено облъчване“ е всяко планирано повишено облъчване при което се допуска да бъдат надвишени границите на дозите, определени за професионално облъчвани лица.

4. „Среда на йонизиращо лъчение“ е всяко работно място, в което се използва източник или източници на йонизиращо лъчение и където самостоятелно заето или работещо за работодател лице, стажант или студент е подложен или е възможно да бъде подложен на професионално облъчване от използваните източници на йонизиращо лъчение по време на изпълнение на своите професионални задължения, обучение или инструктаж, или работни места, в които средногодишната обемна активност на радон надвишава референтното ниво или в случай на гама-облъчване, когато трябва да се прилагат изискванията за ситуация на планирано облъчване.

5. „Лица, които работят в среда на йонизиращи лъчения“ са самостоятелно заети или работещи за работодател лица, стажанти или студенти чието професионално задължение или пребиваване в среда на йонизиращо лъчение с оглед упражняването на конкретни умения или обучение и се определя като професионално облъчвано лице.

6. „Граница на дозата“ е по смисъла на § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за радиационна защита.

7. „Аварийно облъчване“ е по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за радиационна защита.

8. „Професионално облъчване“ е по смисъла на § 1, т. 32 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за радиационна защита.

§ 2. Наредбата въвежда изисквания на Директива 2013/59/ЕВРАТОМ на Съвета от 5 декември 2013 г. за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом („Официален вестник“ на Европейския съюз, L 13, 17.01.2014 г.).

Преходни и заключителни разпоредби

§ 3. Започналите до влизането в сила на тази наредба процедури за издаване на заключение за оценка на медицинска пригодност се довършват по досегашния ред.

§ 4. Заключения за оценка на медицинската пригодност, издадени до влизането в сила на тази наредба, запазват действието си до изтичане на срока, за който са издадени.

§ 5. Министърът на здравеопазването дава указания по прилагането на наредбата.

§ 6. (1) Контролът по изпълнението на наредбата се извършва от органите на държавния здравно-радиационен контрол.

(2) Националният център по радиобиология и радиационна защита осъществява методическа помощ на лечебните заведения по отношение на медицинското наблюдение на лицата, работещи в среда на йонизиращи лъчения.

§ 7. Наредбата се издава на основание чл. 65, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето и отменя Наредба № 29 от 2005 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения (Обн. ДВ. бр.78 от 2005 г.).

КИРИЛ АНАНИЕВ

Министър на здравеопазването

.....
наименование на здравното/лечебното заведение

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

за медицинска пригодност за работа в среда на йонизиращи лъчения

Въз основа на извършените медицински прегледи и изследвания, съгласно изискванията на Наредба № от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения, определям:

ИМЕ, ПРЕЗИМЕ И ФАМИЛИЯ

*ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

1.

2.

.....

*Посочва се едно от следните заключения: „годен“/“годен при определени условия“/“непригоден“. Когато заключението е „годен при определени условия“ се посочват и конкретните условия при които не може да се работи.

Настоящото заключение за медицинска пригодност **важи до:**, за работа в среда на йонизиращи лъчения **в**

ИМЕ И ПОДПИС НА ЛЕКАРЯ ИЗДАЛ ЗАКЛЮЧЕНИЕТО:

.....

Дата:

Приложение № 2
към чл. 9, ал. 1

Видове прегледи и изследвания при предварително медицинско наблюдение за работещи в среда на йонизиращи лъчения		
Медицински прегледи от специалист	Задължителни медицински изследвания	Медицински изследвания по показания
1. Вътрешни болести или обща медицина; 2. Нервни болести; 3. Хирургия; ¹ 4. Очни болести; ² 5. Ушно-носно-гърлени болести; ¹ 6. Кожни и венерически болести; ¹ 7. Акушерство и гинекология; 8. Психиатрия; 9. Радиобиология или радиационна хигиена.	1. Изследване на кръвна картина: хемоглобин; брой еритроцити; брой левкоцити с диференциално броене (ДКК); брой тромбоцити; СУЕ; 2. Изследване на урина: химично изследване и седимент; 3. ЕКГ.	1. Клиникохимични изследвания; 2. Цитогенетични изследвания; 3. Целотелесна активност за работещи с открити източници; 4. Други изследвания.

¹ Прегледите от лекари с призната специалност „Хирургия“, „Ушно-носно-гърлени болести“ и „Кожни и венерически болести“ се извършват по преценка на лекаря с придобита специалност „радиобиология“ или „Радиационна хигиена“.

² Прегледът от специалист по очни болести трябва да включва и данни за зрителна острота, прозрачност на лещи, очни дъна и цветоусещане.

Приложение № 3
към чл. 10, ал. 1 и чл. 14, ал. 3

Видове прегледи и изследвания при предварително и периодично медицинско наблюдение за работещи в атомни електроцентрали		
Медицински прегледи от специалист	Задължителни медицински изследвания	Медицински изследвания по показания
1. Вътрешни болести или обща медицина; 2. Нервни болести; 3. Хирургия; 4. Очни болести; ¹ 5. Ушно-носно-гърлени болести; 6. Кожни и венерически болести; 7. Акушерство и гинекология; 8. Психиатрия; 9. Радиобиология или радиационна хигиена.	1. Изследване на кръвна картина: хемоглобин; брой еритроцити; брой левкоцити с диференциално броене (ДКК); брой тромбоцити; СУЕ; 2. Изследване на урина: химично изследване и седимент; 3. ЕКГ.	1. Клиникохимични изследвания; 2. Цитогенетични изследвания; 3. Целотелесна активност за работещи с открити източници; 4. Други изследвания.

¹ Прегледът от специалист по очни болести трябва да включва и данни за зрителна острота, прозрачност на лещи, очни дъна и цветоусещане.

Медицински противопоказания за работа в среда на йонизиращи лъчения

1. Всички заболявания на кръвта и кръвотворните органи. Левкемии, лимфоми и хеморагични диатези¹.

2. Трайни изменения на състава на периферната кръв:

Брой левкоцити	под $4,5 \cdot 10^9$	за започващи работа в среда на йонизиращи лъчения
	под $4 \cdot 10^9$	за работещи в среда на йонизиращи лъчения
	над $10,5 \cdot 10^9$	за започващи работа и за работещи в среда на йонизиращи лъчения
Брой еритроцити	под $4 \cdot 10^{12}$	за мъже
	под $3,5 \cdot 10^{12}$	за жени
	над $6 \cdot 10^{12}$	за мъже и жени
Хемоглобин	под 130 g/l	за мъже започващи работа в среда на йонизиращи лъчения
	под 120 g/l	за мъже работещи в среда на йонизиращи лъчения
	под 120 g/l	за жени започващи работа в среда на йонизиращи лъчения
	под 110 g/l	за жени работещи в среда на йонизиращи лъчения
	над 180 g/l	за мъже
	над 160 g/l	за жени
Тромбоцити	под $150,10^9$ и над $450,10^9$	
Диференциална кръвна картина (абсолютни стойности):		
<i>Показател</i>	<i>Под</i>	<i>Над</i>
Щаб	-	$0,6 \cdot 10^9$
Сегм	$2,5 \cdot 10^9$	$6 \cdot 10^9$
Ео	-	$0,7 \cdot 10^9$
Мо	$0,2 \cdot 10^9$	$0,10 \cdot 10^9$
Ли	$1,2 \cdot 10^9$	$3,8 \cdot 10^9$
Ба	-	$0,2 \cdot 10^9$

3. Всички злокачествени заболявания. За лица, третирани в миналото по повод злокачествени заболявания, преценката е индивидуална.¹

4. Всички предракови заболявания и доброкачествени тумори, затрудняващи носенето на защитно облекло и тоалет на кожата.¹

5. Тежки и продължителни заболявания на ендокринните жлези и болести на обмяната с трайно нарушение на функциите.

6. Декомпенсирани заболявания на сърдечно-съдовата система.²

7. Хронични заболявания на белите дробове.²

8. Заболявания на стомашно-чревния тракт, черния дроб и жлъчните пътища с чести рецидиви или трайно нарушение на функцията.¹

9. Хронични заболявания на пикочо-половата система със значително нарушение на функциите.¹

10. Системни хронични заболявания на съединителната тъкан, ставите, мускулите и сухожилията с трайно нарушение на двигателната активност.¹

11. Изменения на гръбначния стълб, таза и крайниците със значително ограничение на функциите.

12. Лъчева болест и локални лъчеви поражения.¹

13. Психични заболявания.¹

14. Епилепсия.¹

15. Наркомании и токсикомании.¹

16. Декомпенсирани неврози.¹

17. Заболявания на централната и периферната нервна система с траен неврологичен и функционален дефицит.¹

18. Заболявания на вегетативната нервна система с изразени трайни разстройства.¹
19. Изразени остатъчни явления от закрити и открити травми на черепа.¹
20. Хронични често рецидивиращи, прогресиращи заболявания на зрителния анализатор (вкл. глаукома и катаракта).¹
21. Намаление на остротата на зрението от всякакъв произход под 0,8 с корекция на по-добре виждащото око и по-малко от 0,5 с корекция на по-слабо виждащото – общо 1,3.¹
22. Далтонизъм – негодни за работа с цветна светлинна сигнализация.
23. Хронични и често рецидивиращи, прогресиращи заболявания на ухото, слуховия нерв, гърлото, носа и устата, неврит на слуховия нерв, отосклероза, хроничен отит с намаление на слуха. Глухота.
24. Вестибулопатии.¹
25. Хронични разпространени заболявания на кожата, които са нелечими или трудно лечими (дерматити, екземи, невродермити, псориазис и др.), непозволяващи носене на специално облекло.¹
26. Всички форми на туберкулоза.¹
27. СПИН.¹
28. Други често рецидивиращи инфекциозни и паразитни заболявания.
29. Лица с признати професионални заболявания.
30. Физиологични състояния в съответствие с Наредбата за радиационна защита:
 - 30.1. лица от 16 до 18 годишна възраст се допуска в среда на йонизиращи лъчения само за обучение;
 - 30.2. бременност и период на лактация.

¹Лицата с посочените заболявания са непригодни за първоначално започване на работа в среда на йонизиращи лъчения. При вече работещи всеки конкретен случай се преценява индивидуално.

²Във всички случаи на работа, налагаща носенето на специално облекло, натоварващо допълнително дихателната или сърдечно-съдовата система, лицата със заболявания на тези системи са непригодни за работа.

ДО
ДИРЕКТОРА НА НЦРРЗ/ РЪКОВОДИТЕЛ НА ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ....

ЗАЯВЛЕНИЕ

за провеждане на медицинско наблюдение на работещ в среда на йонизиращи лъчения

От:
(наименование на юридическото лице - работодател или трите имена на лицето, кандидатстващо за работа в среда на йонизиращи лъчения)

Адрес:.....

Телефонен номер:

Имейл адрес:

Отговорник по радиационна безопасност (за работещи):
.....
(име, презиме и фамилия, телефон)

УВАЖАЕМИ Г-Н/Г-ЖО ДИРЕКТОР,

Моля, да бъде извършено медицинско наблюдение и издадено заключение за медицинска пригодност за работа в среда на йонизиращи лъчения:

Предварително, за кандидатстване/постъпване на работа/обучение в среда на йонизиращо лъчение на длъжност
В.....;

Периодично, за продължаване на работа/обучение в среда на йонизиращо лъчение на длъжност В.....

Прилагам: Списък на лицата, работещи в среда на йонизиращи лъчения, с трите им имена, професията и длъжността (когато заявлението се подава от работодател).

С уважение:

(Име, подпис и печат)

КАРТА ЗА МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД
на работещ в среда на йонизиращи лъчения

Вид на прегледа	предварителен		периодичен	
име		презиме		
фамилия		дата на раждане		
ЕГН/ЛНЧ		националност		
Семейно положение	неженен	женен	разведен	вдовец
Деца				
Постъпва на работа в:				
На длъжност:				
Постоянен адрес:				
Адрес по местоживеене:				
Телефон за връзка				
Електронна поща:				
Месторабота:				
Длъжност:				

Фамилна анамнеза:	
Минала анамнеза (наследствени, вродени, инфекциозни, хирургически заболявания, злополуки, отравяния и др.):	

Професионален маршрут			
образование		професия	
Професии в миналото			
Общ трудов стаж			
Предприятие	Заемана длъжност		Трудов стаж в среда на йонизиращи лъчения

Еквивалентна доза на облъчване за предходната година (mSv)	
От външно облъчване:	От вътрешно облъчване:

Кумулативна доза (за целия трудов стаж в mSv):

Минала анамнеза (наследствени, вродени, инфекциозни, хирургически заболявания, злополуки, отравяния и др.):

Вредни навици									
Тютюнопушене		Алкохол		Кафе		Сол		Наднормено тегло	
ДА	НЕ	ДА	НЕ	ДА	НЕ	ДА	НЕ	ДА	НЕ

Оплаквания в момента:

Резултати от медицинския преглед:

Вътрешни болести или обща медицина			
Нервни болести			
Хирургия			
Очни болести			
		ЛО	ДО
	Визус		
	Прозрачност на леща		
	Очни дъна		
Цветоусещане			
Ушно-носно- гърлени болести			
Кожни и венерически болести			
Акушерство и гинекология			

Психиатрия	
Радиобиология или Радиационна защита	
Други прегледи, консултации и изследвания	

Извършени лабораторни изследвания на кръв			
<i>Показател</i>	<i>Референтна стойност</i>	<i>Резултат</i>	
Левкоцити	$4,5 \cdot 10^9 - 10,5 \cdot 10^9$ <i>за започващи работа в среда на йонизиращи лъчения</i>		
	$4,0 \cdot 10^9 - 10,5 \cdot 10^9$ <i>за работещи в среда на йонизиращи лъчения</i>		
Еритроцити	<i>мъже</i> - $4 \cdot 10^{12} - 6 \cdot 10^{12}$		
	<i>жени</i> - $3,5 \cdot 10^{12} - 6 \cdot 10^{12}$		
Хемоглобин	<i>мъже</i> - $130 - 180 \text{ g/l}$ <i>за започващи работа в среда на йонизиращи лъчения</i>		
	<i>жени</i> - $120 - 160 \text{ g/l}$ <i>за започващи работа в среда на йонизиращи лъчения</i>		
	<i>мъже</i> - $120 - 180 \text{ g/l}$ <i>за работещи в среда на йонизиращи лъчения</i>		
	<i>жени</i> - $110 - 160 \text{ g/l}$ <i>за работещи в среда на йонизиращи лъчения</i>		
Тромбоцити	<i>под</i> $150, 10^9$ <i>и</i> <i>над</i> $450, 10^9$		
Диференциална кръвна картина (абсолютни стойности):			
<i>Показател</i>	<i>Под</i>	<i>Над</i>	<i>Резултат</i>
Щаб	-	$0,6 \cdot 10^9$	
Сегм	$2,5 \cdot 10^9$	$6 \cdot 10^9$	
Ео	-	$0,7 \cdot 10^9$	
Мо	$0,2 \cdot 10^9$	$0,10 \cdot 10^9$	
Ли	$1,2 \cdot 10^9$	$4,0 \cdot 10^9$	
Ба	-	$0,2 \cdot 10^9$	

Медицинско заключение:	
Клинично здрав	
Диагноза	

Заключение за годност за работа в среда на йонизиращи лъчения:	
Годен	
Годен при определени условия	
Непригоден	
Временно/трайно противопоказан за работа в среда на йонизиращи лъчения (посочва се съответната причина или заболяване, съгласно Приложение № 4 към чл. 11 от Наредба № от 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения:	

Други предложени/препоръки:

Име на лекаря, дал заключението:	
Дата:	Подпис
ДАТА НА ВАЛИДНОСТ НА ЗАКЛЮЧЕНИЕТО:	

Видове прегледи и изследвания при периодично медицинско наблюдение за работещи в среда на йонизиращи лъчения			
Медицински прегледи от специалист	Задължителни медицински изследвания	Медицински изследвания по показания	Медицински прегледи по показания
Радиобиология или радиационна хигиена	1. Изследване на кръвна картина: хемоглобин; брой еритроцити; брой левкоцити с диференциално броене (ДКК); брой тромбоцити; СУЕ; 2. Изследване на урина: химично изследване и седимент.	1. Клиникохимични изследвания; 2. Цитогенетични изследвания; 3. Целотелесна активност за работещи с открити източници; 4. Други изследвания.	1. Нервни болести. 2. Хирургия; 3. Очни болести; ¹ 4. Ушно-носно-гърлени болести; 6. Кожни и венерически болести; 7. Акушерство и гинекология.

¹Прегледът от специалист по очни болести за дефектоскописти и специалисти в медицината използващи йонизиращи лъчения при инвазивни процедури, извършващи манипулации под скопичен контрол и работещи пряко с открити източници трябва да включва и данни за зрителна острота, прозрачност на лещи, очни дъна и цветоусещане.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО		
РАДИАЦИОНЕН ПАСПОРТ на работещ в среда на йонизиращи лъчения от категория А		
Име		Снимка
Презиме		
Фамилия		
Дата на раждане		
Място на раждане		Подпис на лицето:
ЕГН/ЛНЧ		

Наименование и адрес на институцията, която издава радиационния паспорт:

.....
.....

Телефон:, факс:

Настоящият радиационен паспорт е валиден до:

Име и длъжност на лицето издало радиационния паспорт:

.....

Подпис и печат

Адресна регистрация на лицето работещо в среда на йонизиращи лъчения:

.....
.....

Служебен телефон:, домашен телефон:

Промени в адресната регистрация:

.....
.....

Служебен телефон:, домашен телефон:

.....
.....

Служебен телефон:, домашен телефон:

Месторабота:

Предприятие:

.....

Адрес на предприятието:.....

телефон за връзка:

Заемана длъжност:

Постъпил на:, Напуснал на:

Работодател:, Работодател:
(подпис и печат) (подпис и печат)

Предприятие:

.....

Адрес на предприятието:.....

телефон за връзка:

Заемана длъжност:

Постъпил на:, Напуснал на:

Работодател:, Работодател:
(подпис и печат) (подпис и печат)

Командировки в среда на йонизиращи лъчения:

Къде

За периода от До

Разрешена доза за срока на командировката (mSv): Получена доза за срока на командировката (mSv):
.....

Име и подпис на командировация:
.....
.....

Име и подпис на командировация:
.....
.....

Командировки в среда на йонизиращи лъчения:

Къде

За периода от До

Разрешена доза за срока на командировката (mSv): Получена доза за срока на командировката (mSv):
.....

Име и подпис на командировация:
.....
.....

Име и подпис на командировация:
.....
.....

Командировки в среда на йонизиращи лъчения:

Къде

За периода от До

Разрешена доза за срока на командировката (mSv): Получена доза за срока на командировката (mSv):
.....

Име и подпис на командировация:
.....
.....

Име и подпис на командировация:
.....
.....

Медицинско заключение за годност за работа в среда на йонизиращи лъчения:

Дата	Медицинско заключение	Име и подпис на лекаря	Важи до:

Дадени препоръки:

.....
.....
.....
.....
.....

Данни за трудовия стаж в среда на йонизиращи лъчения и получени дози преди издаване на настоящия радиационен паспорт

Предприятие	Заемана длъжност	Трудов стаж в среда на йонизиращи лъчения

Общ трудов стаж в среда на йонизиращи лъчения:

Сумарна ефективна доза (mSv):

Годишни ефективни дози (mSv) за последните пет години:

.....

Име и подпис на отговорника по радиационна защита:

.....

Индивидуални дози на облъчване:

Година/ тримесечие	Доза от външно гама-лъчение (mSv)	Доза от вътрешно гама-лъчение (mSv)	Доза от друго лъчение (mSv)	ЕфД (mSv)	Име и подпис на отговорника по радиационна защита	Забележки
I						
II						
III						
IV						
Годишна сума						

Методи за определяне на дозата от външно гама-лъчение:

.....

Метод за определяне на дозата от вътрешно гама лъчение:

.....

Метод за определяне на дозата от друго лъчение:

.....

Случай на превишаване на разрешеното облъчване

Период на регистрация	Отчетена доза (mSv)	Причина	Мерки за компенсиране на облъчването в бъдеще	Име и подпис на отговорника по радиационна защита

Проведени курсове за обучение по радиационна защита:

Тема:

.....

Дата: **Ниво:**

Цел:

.....

Обучаваща организация:

Адрес:

.....

Заключение:

.....

.....

Име и подпис на отговорника по радиационна защита:

Тема:

.....

Дата: **Ниво:**

Цел:

.....

Обучаваща организация:

Адрес:

.....

Заключение:

.....

.....

Име и подпис на отговорника по радиационна защита: